

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

2023-24

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

- Måltidspædagogik
- Daglige rutiner
- Indretning af de fysiske rammer
- At gøre klar til leg

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi planlægger for et år ad gangen hvilke emner/begreber vi vil sætte ekstra fokus på og faciliterer på personalemøder den faglig refleksiv dialog. Vi har besluttet at benytte Selvevaluerings modellen, for at optimere betingelserne for netop at opbygge en evalueringskultur med streg under kultur, faciliterer vi ligeledes en opfølgning på det næstkommende p-møde.

I alle fire huse arbejder vi med traditioner og temaer som en del af vores pædagogiske læringsmiljø og i planlægningen og formålssætningen benytter vi en Udvidet SMTTE-model. Vi har erfaret, at vi skal have mere fokus på indsamling af dokumentation, og vil i første omgang forsøge med at sætte hjælpespørgsmål ind under evalueringsdelen i vores udvidet SMTTE.

Der foregår evalueringer på forskellige niveauer og i forskellige fora, alt afhængig af hvad der i den givne situation/kontekst giver mening. Det være sig bl.a. i lederteamet, på personalemøder, stuemøder, diverse udvalgsmøder, forberedelse til og under læringssamtalerne og pædagogisk tilsyn.

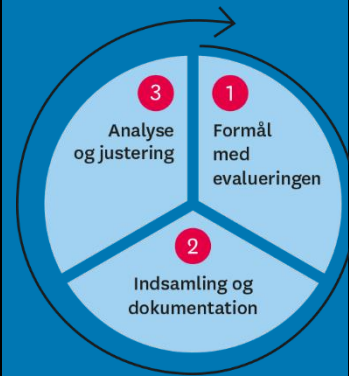

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Selve processen med at skrive vores lokale læreplan, foregik på flere forskellige måder, det har været vigtigt at skabe et ejerskab i hele personalegruppen, hvilket har haft stor betydning for hvordan processen skulle skrues sammen. Der har bl.a. været brugt ekstern konsulent til at faciliterer bl.a. en pædagogisk dag hvor der skulle arbejdes med at formulere vores pædagogiske praksis. Dette er et fortløbende arbejde og vi er lige nu i gang med at formulere og kvalificere vores fremadrettet procesplan for, hvordan vi sikre og faciliterer en fortløbende tilpasning af vores lokale læreplan.

Vores lokale læreplan bliver anvendt som faglig ramme for forskellige faglige drøftelser og som er med til at sikre den røde tråd som vi ønsker der er mellem det vi skriver og det vi faktisk gøre i vores pædagogiske praksis. En proces, som er med til at sætte fokus på hvor læreplanen skal justeres.

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Leg og børnesyn er to af de selvevalueringer vi har lavet og haft fokus på, i alle fire børnehuse.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Fælles for alt det vi vælger at sætte fokus på, er at sikre en løbende kvalificering og justering af praksis. Derudover er det vigtig for os at sikre, at vores valgte og prioriterede pædagogiske læringsmiljøer danner en fælles ramme og retning for vores pædagogiske praksis i alle fire huse. Vores læreplan er og skal gerne fungere som et pædagogisk redskab og en rettesnor, som vi aktivt gør brug af.

Det er ligeledes vigtigt at sikre at alle tager/får ejerskab af vores lokale læreplan, samtidig sikre vi løbende at også nyansatte for aktiv del i og sat ind i vores lokale læreplan, og på den måde bliver det bliver også en del af vores onboarding proces.

Sidst vil vi også lige nævne, at øvelse gør mester, og for os handler det ligeledes om at indarbejde en systematisk og strukturel tilgang til evaluering og i brugen af de valgte værktøjer.

Konkret i forhold til emnerne Leg og Børnesyn har det bl.a. handlet om:

- Leg
  - Voksen deltagelse i legen
  - Om det valgte læringsmiljø vi har stillet til rådighed for legen, understøttede det vi ønske.
  - Hvordan vi sikre børn i udsatte positioner deltagelsesmuligheder i legen?
  - Legens placering/prioritering i vores hverdags praksis
- Børnesyn
  - Om vi alle var samstemte omkring vores børnesyn?
  - Hvilken betydning det har ind i vores praksis og ind i konkrete handlinger?
  - Bl.a. skældud og kommunikation blev emner vi var omkring.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Dette spørgsmål er ikke lige sådan at besvare, da der for os er forskel på at lave evalueringer og selvevalueringer og det har ligeledes stor betydning, hvad det er vi har sat fokus. Selvevalueringerne tager hos os først og fremmest udgangspunkt i en faglige reflektiv dialog i personalegruppen og bygger dermed mere på kvalitative data frem for kvantitative data, som i relation til nogle af emner kan være svære at indhente.

I relation til de to valgte emner, har dokumentationen primært bestået af vurderinger, tolkninger og observationer af vores aktuelle praksis.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her er et lille udsnit af hvad de forskellige huse og teams har været optaget af i analyse arbejdet med de to valgte emner på baggrund af de indsamlede data.

Børnesyn og den sammenhæng der er mellem det læringsmiljø vi stiller til rådighed og børnenes trivsel, læring og dannelse.

- Organiseringen og kommunikation i teamet, i relation til hvordan vi bedst udnytter de ressourcer vi har til vores rådighed og derigennem får skabt mere optimale læringsmiljøer der tager udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe og denne behov og ønsker
- Dannelse og udvidelse af de gode relationer, der har været en opmærksomhed på hvordan vi sikre relations dannelse på tværs af stuerne, i en ramme hvor vi også har fokus på de enkelte børns deltagelsesmuligheder
- Respekt for børnenes initiativer, med fokus på hvordan vi sikre plads til det børnene bliver optaget af ind i en hverdag med mange forskellige gøremål.
- Selvhjulpethed, med det fokus at vi understøtter børnenes deltagelsesmuligheder også i hverdagens mange rutiner og de der af afledte gøremål og være med de mange forskellige forpligtende fællesskaber, en hverdag også bygger på.

Legens betydning for børnenes trivsel, læring og dannelse.

- Respekt for legen, det er vigtigt at prioritere legen og at rammesætte den i tid og rum
  - Legezoner og meget gerne visuel understøttelse af zonerne
  - Legen på legepladsen skal have mere fokus og pædagogisk fokus
- Vi skal skabe og sikre deltagelsesmuligheder for alle vores børn i legen
  - Mindre legegrupper
  - Brug af legemanuskripter
  - De voksnes placering, funktion og rolle i legen
  - Medbestemmelse

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Børnesyn. Den førnævnte analyse og faglige dialog om sammenhængene mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, udvikling og dannelse, afsted kom følgende justeringer og ændringer i vores praksis:

- Vigtigheden i at sikre en organisering og en kommunikation der er med til at sikre at vores mål og intentioner også forplanter sig i praksis.
  - Dagskemaer
  - Fastepunkter på stuemødedagsorden
  - Samarbejde på tværs af stuerne, åbne mere op for aktiviteter på tværs af stuerne, åbne døren mellem stuerne. Lukke af sammen
- Opdeling af børne i grupper f.eks. på vej i børnehavegruppen, læsegrupper, legegrupper
  - Op tværs af stuerne
  - Mindre grupper
- Mere obs på barnets perspektiv

- brug af børneinterviews

Legen. Den førnævnte analyse og faglige dialog om sammenhængene mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, udvikling og dannelse, afsted kom følgende justeringer og ændringer i vores praksis:

- Prioriteringen af tid og rum til legen, i en hverdag fyldt med mange gøremål og pædagogiske intentioner
  - Indretning
  - Legetøj
- Der er sat fokus på rammesætningen af legen ude på legepladsen
  - Personalets funktion og rolle
  - Vi skal løbende forholde os til kvaliteten af læringsmiljøet på legepladsen
- Sikre en organisering der understøtter voksendeltagelse i leg
  - Sikre nærværet i legen/ mindske forstyrrelser

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrebestyrelsen bliver løbende budt ind til faglige dialoger og udvalgte emner, hvor igennem der ligger der en implicit evaluering af vores læreplan, som har til hensigter at kvalificere og perspektivere vores pædagogiske praksis og diverse beslutninger der rækker ind i principper for vores praksis. for at sikre og understøtte den faglige dialog på vores bestyrelsesmøder har vi fjernet det faste punkt på vores dagsorden: Husrunden og erstattet det med Det pædagogisk emne, hvor i stedet for en kort gennemgang af mange forskellige emner, går i dybden med et udvalgt emne, hvor personalet fortæller om de bagvedliggende pædagogiske intentioner og mål for vores praksis.

Nogle af disse emner har været:

- inddragelse af lokalsamfundet,
- principper for forældresamarbejdet,
- kostpolitik
- leg
- osv.

Disse faglige dialoger oplever vi skaber en mere nuanceret og fagligt funderet forståelse for både praksis og forskellige beslutninger.

Derudover har vi hvert år en eksplicit evaluering af vores læreplan sammen med forældrebestyrelsen.

Forældrene er via disse rammesatte faglige dialoger med til at fastsætte det kommende års fokus emner.

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

- Sprog. udviklingsplan, genopsætning af vores sprogetværk, forældreinformation. genopfriskning af praksis omkring anvendelse af sprogvurdering – TOPI gul = sprogvurdering
- Organisering af hverdagens pædagogiske praksis til gavn for børn i udsatte positioner, (hele dagen). Stærke børnefællesskaber herunder - Silkeborg kommunes inklusions mindset.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Vi mener at vi på mange måder arbejder med og er godt i gang med at skabe vores evalueringskultur her På Toppen – Hvinningdal. Men vi mangler noget på systematik og struktur og er derfor påbegyndt arbejdet med at lave en større procesplan, som skal understøtte og sikre systematik og struktur i relation til vores evalueringskultur. Det arbejde er vi påbegyndt, men endnu ikke kommet i mål med. Vi har i ledelsesteamet sat fokus på evalueringskulturen i ledelsesarbejdet og på hvilke data vi i hvilke sammenhænge, med det udgangspunkt at vi sikrer at evalueringskulturen også er til stede for at kvalificere arbejdet i lederteamet.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi står over for et lidt større justeringsarbejde, med udgangspunkt i hvor vi aktuelt står. Der er behov for på nogle punkter at ændre lidt i udgangspunktet, for at sikre, at alle ansatte På Toppen - Hvinningdal kan spejle sig og genkende sig selv i vores læreplan. Som nævnt i ovenstående afsnit, er vi i gang med en

procesplan, så snart den er på plads kan vi starte op på den løbende proces det er, at justere/opdatere vores lokale læreplan.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

 <p>Redskab til selvevaluering</p> <p>Her kan I finde værktøjer til at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.</p>	 <p>Redskab til forankringsproces</p> <p>Her kan I finde værktøjer til at arbejde med forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.</p>	 <p>Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.</p>
<p>Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.</p>	<p>Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.</p>	<p>Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.</p>
 <p>Evaluerende pædagogisk praksis</p>	 <p>Leg</p> <p>At arbejde med pædagogiske kompetencer, hvor legen er grundlaget.</p>	 <p>Modul om leg</p> <p>Spil og udvikler</p>

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**

**Evaluering af arbejdet med den
pædagogiske læreplan**

© 2020

Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og
Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC